

'ระบบนิเวศเทคโนโลยี' สิ่งสำคัญต้องมี 'เพื่อน' จึงจะเกิดนวัตกรรมที่ยั่งยืน(1)

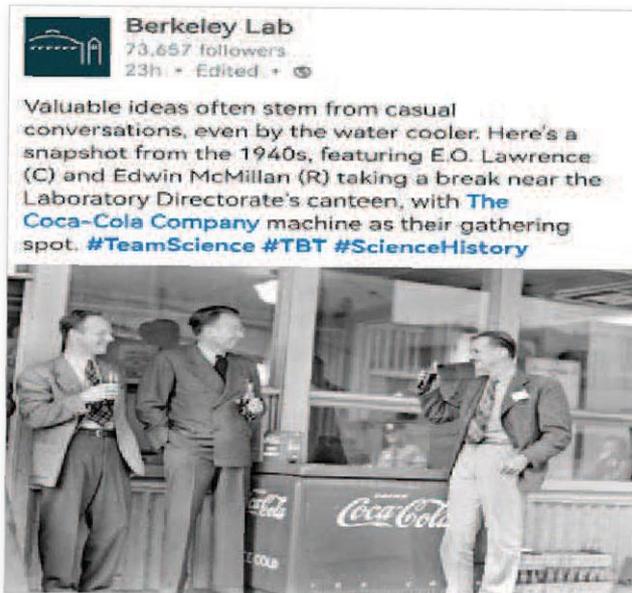
Green Dialogues
● ผศ.ดร.ปิวย อุ่นใจ
ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ผมรับอีเมลอัปเดตเรื่องราวจากหลายทาง และที่เปิดอ่านบ่อยที่หนึ่งก็คืออีเมลสรุปเรื่องราวที่น่าสนใจประจำวันของวารสาร Nature ซึ่งปกติจะเน้นพวกข่าวสารทางวิทยาศาสตร์และความก้าวหน้าด้านงานวิจัยเสียเป็นส่วนใหญ่ แต่วันนี้ พาดหัวในเมลกลับมาแบบแปลกๆ เปิดมาด้วยประโยค **"Why your department should throw a party หรือถ้าแปลไทยก็คือ ทำไมส่วนงานของคุณถึงควร จะจัดปาร์ตี้"** ซึ่งทำให้ผมประหลาดใจมาก

ความคิดแวบแรกที่ผุดขึ้นมาในสมองก็คือ "ทำไม Nature ถึงเปลี่ยนไป" แต่มา นั่งคิดดูอีกที ประเด็นที่น่าสนใจ เพราะ ถ้ามองแบบแฟร์ๆ เป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนหรือ SDG ข้อสุดท้ายคือ การสร้าง พันธมิตร (partnership) ที่จะนำไปสู่การร่วมมือกันอย่างจริงจังและยั่งยืน ซึ่งมักจะไม่ได้เกิดขึ้นมาจากการเจรจาทางธุรกิจ แต่มักจะเกิดขึ้นมาจากมิตรภาพที่สร้างขึ้นจากการพบปะสังสรรค์ในวงปาร์ตี้เสียมากกว่า

ที่จริงแล้ว เมื่อไม่กี่วันก่อน ในขณะที่ผมเลื่อนผ่านโพสต์ต่างๆ ในแอป LinkedIn ผมก็ไปสะดุดกับภาพเก่าโบราณจากโพสต์ของห้องทดลองแห่งชาติลอว์เรนซ์เบิร์กลีย์ หรือที่เรียกกันสั้นๆ ว่า **Berkeley Lab** ที่ทำงานเก่าของผมเองในอดีต

มันเป็นภาพของชายสามคนกำลัง

ยืนชิลล์ คุยกัน ในเมื่อถือโอกาสคนละขวด กับ แคปชั่นที่ว่า **"ไอเดียที่ทรงคุณค่ามักจะมา จากบทสนทนาที่ไม่เป็นทางการ อาจจะเป็น ที่ข้างๆ ตู้น้ำแข็งก็ยิ่งได้"**

ภาพนี้ถ่ายเมื่อราวๆ ทศวรรษที่ 1940s ชายในภาพคนหนึ่งคือเออร์เนสต์ ออแลนโด ลอว์เรนซ์ (Ernest Orlando Lawrence) นักวิทยาศาสตร์รางวัลโนเบล สาขาฟิสิกส์ ปี 1939 เออร์เนสต์โด่งดังมากมาจาก คิดค้นไซโคลตรอน (cyclotron) และ ก่อตั้ง Berkeley Lab ซึ่งเป็นห้องทดลอง แห่งชาติที่มีบทบาทมากที่สุดแห่งหนึ่งของสหรัฐ ส่วนอีกคนคือ เอ็ดวิน แมคมิลแลน (Edwin McMillan) นักวิทยาศาสตร์รางวัลโนเบลสาขาเคมีปี 1951 ผู้ค้นพบธาตุเนปจูเนียม (Neptunium) ซึ่งเป็นคนที่อยู่ในทรานด์ฮอตฮิตติดกระแส

ภาพยนตร์ Oppenheimer พอดี เพราะ ทั้งสองคือมันสมองหลักของการสร้างระเบิดนิวเคลียร์ในโครงการแมนฮัตตัน (Manhattan project) ว่ากันว่าสารพัด ไอเดียอันบรรเจิดที่เกิดขึ้นอย่างมากมาย ในตอนนั้น

"ไอเดียที่ดี" ส่วนใหญ่ล้วนมาจากการ ยืนคุยกันแบบชิลล์ๆ สบายๆ ไม่เป็นทางการ บนโต๊ะกินข้าว ข้างโต๊ะพูล หรือแม้แต่ ในวงเบียร์แบบในรูป น้อยมากที่จะ ผุดขึ้นมาแบบขลุ่ยเร้าในตอนที่กำลัง ประชุมกันอย่างเอาใจจริงเอาจังซึ่งเป็น เรื่องที่น่าสนใจ แนวคิดดีๆ มักจะมา ในเวลาที่เราได้สนทนากับคนอื่นแบบ ไม่หมกมุ่นและยึดติดอยู่กับปัญหา

ยังมีเรื่องน่าสนใจอีก จะเล่าให้ฟัง ในตอนที่ 2 ครับ